Lietas Nr. C22027813
Lietas arhīva Nr. C-0050-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ludzā 2014.gada 7.februārī

Ludzas rajona tiesas tiesnesis Juris Andersons rakstveida procesā izskatīja civillietu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras maza apmēra prasībā pret /Nosaukums A/ IK par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

(1) 2013.gada 8.jūlijā Ludzas rajona tiesā saņemts Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk Prasītājs) maza apmēra prasības pieteikums pret /Nosaukums A/ IK (turpmāk tekstā atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk VSAA) Rēzeknes reģionālās nodaļas 2011.gada 13.oktobra lēmumu Nr.1/2436886 /pers. A/ tika piešķirts un pilnībā izmaksāts maternitātes pabalsts par laika posmu no 2011.gada 24.jūlija līdz 2011.gada 17.septembrim un no 2011.gada 18.septembra līdz 2011.gada 12.novembrim. 2013.gada 23.janvārī VSAA Rēzeknes reģionālā nodaļa konstatēja /pers. A/ izmaksātā maternitātes pabalsta pārmaksu Ls 310,36 apmērā par laika periodu 2011.gada 1.augusta līdz 2011.gada 11.septembrim un Ls 84,05 par laika periodu no 2011.gada 18.septembra līdz 2011.gada 30.septembrim. Maternitātes pabalsta piešķiršanas pamatu un nosacījumus paredz likums „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" (turpmāk - Likums). Konkrēti, Likuma 5.panta pirmā daļa nosaka, ka maternitātes pabalstu piešķir un izmaksā par visu grūtniecības atvaļinājuma un dzemdību atvaļinājuma laiku, ja sieviete neierodas darbā un tādējādi zaudē algotā darbā gūstamos ienākumus. Savukārt Likuma 9.pants norāda, ka maternitātes piešķiršanas pamats ir normatīvajos aktos noteiktā kārtībā izsniegta darba nespējas lapa un darba devēja apstiprinājums par darbinieka neierašanos darbā. Likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" 18.panta 1.punkts nosaka, ka slimības pabalstu nepiešķir, ja persona darba nespējas laikā gūst ienākumus kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais. Pārmaksa radusies sakarā ar to, ka minētajā laika periodā /pers. A/ ir guvusi ienākumus kā darba ņēmējs, ko apliecina VSAA Rēzeknes reģionālās nodaļas 2011.gada 29.septembra izziņa Nr.1/2338445, neskatoties uz to, ka darba devējs /Nosaukums A/ IK ir veicis atzīmi darbnespējas lapās par /pers. A/ neierašanos darbā. Ar šādu rīcību atbildētājs ir pārkāpis Latvijas Republikas normatīvos aktus, kuri nosaka kārtību, kādā personai tiek izmaksāti valsts sociālās apdrošināšanas pabalsti, un konkrēti - maternitātes pabalsts. Līdz ar to uzskatāms, ka /pers. A/ izmaksātā maternitātes pabalsta pārmaksa radusies atbildētāja vainas dēļ. 2012.gada 15.oktobrī un 2012.gada 15.novembrī atkārtoti atbildētājam tika nosūtīts lūgums steidzami paziņot VSAA par /pers. A/ darba ienākumiem 2011.gada augustā un septembrī. 2013.gada 10.aprīlī un 2013.gada 3.maijā atbildētājam tika nosūtīts pieprasījums veikt konstatētā maternitātes pabalsta pārmaksas atmaksu līdz 2013.gada 11.jūnijam. Līdz šim brīdim atbildētājs maternitātes pabalsta pārmaksās atmaksu nav veicis un atteicās to darīt. Atbildētājs norāda, ka tā rīcībā nav informācijas par /pers. A/ darbnespēju sakarā ar grūtniecību. Šāds apgalvojums rada pamatotas šaubas, jo 2011.gada 29.septembrī izsniegtajās darbnespējas lapās B Nr.56 un Nr.57 /pers. A/ slimības faktu ar savu parakstu un uzņēmuma zīmogu ir apliecinājis uzņēmuma direktors /pers. D/. Tātad atbildētājam nav pamata apgalvot, ka tas nav zinājis par /pers. A/ darbnespēju sakarā ar grūtniecību un dzemdībām.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 131.pantu, 250.^{19} pantu, Ministru kabineta noteikumu Nr.152 „Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība" 22.1.punktu, Civillikuma 1779.pantu, 1905.pantu un likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" 5.panta pirmo daļu, 9.pantu un 18.panta pirmo daļu, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja Ls 394,41.

(2) Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, atbildētājam 2013.gada 9.jūlijā nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, kam pievienots izraksts no Civilprocesa likuma 74.panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām (lietas lapa 27). Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā. Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesnesis neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2013.gada 20.septembrī ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītāja pārstāvja juridisko adresi un atbildētāja juridisko adresi (lietas lapa 32).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta 3.punktu, uzskatāms, ka pusēm tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Motīvu daļa

(3) Pārbaudījusi civillietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Tiesa noskaidrojusi, ka ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Rēzeknes reģionālās nodaļas 2011.gada 13.oktobra lēmumu Nr.1/2436886 /pers. A/ tika piešķirts un pilnībā izmaksāts maternitātes pabalsts par laika posmu no 2011.gada 24.jūlija līdz 2011.gada 17.septembrim un no 2011.gada 18.septembra līdz 2011.gada 12.novembrim. 2013.gada 23.janvārī VSAA Rēzeknes reģionālā nodaļa konstatēja /pers. A/ izmaksātā maternitātes pabalsta pārmaksu Ls 310,36 apmērā par laika periodu 2011.gada 1.augusta līdz 2011.gada 11.septembrim un Ls 84,05 par laika periodu no 2011.gada 18.septembra līdz 2011.gada 30.septembrim. Maternitātes pabalsta piešķiršanas pamatu un nosacījumus paredz Likums un tā 5.panta pirmā daļa nosaka, ka maternitātes pabalstu piešķir un izmaksā par visu grūtniecības atvaļinājuma un dzemdību atvaļinājuma laiku, ja sieviete neierodas darbā un tādējādi zaudē algotā darbā gūstamos ienākumus.

Savukārt Likuma 9.pants norāda, ka maternitātes piešķiršanas pamats ir normatīvajos aktos noteiktā kārtībā izsniegta darba nespējas lapa un darba devēja apstiprinājums par darbinieka neierašanos darbā. Likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" 18.panta 1.punkts nosaka, ka slimības pabalstu nepiešķir, ja persona darba nespējas laikā gūst ienākumus kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais. Pārmaksa radusies sakarā ar to, ka minētajā laika periodā /pers. A/ ir guvusi ienākumus kā darba ņēmējs ko apliecina VSAA Rēzeknes reģionālās nodaļas 2011.gada 29.septembra izziņa

Nr.1/2338445, neskatoties uz to, ka darba devējs /Nosaukums A/ IK ir veicis atzīmi darbnespējas lapās par /pers. A/ neierašanos darbā.

Ar šādu rīcību atbildētājs ir pārkāpis Latvijas Republikas normatīvos aktus, kuri nosaka kārtību, kādā personai tiek izmaksāti valsts sociālās apdrošināšanas pabalsti, un konkrēti - maternitātes pabalsts. Līdz ar to uzskatāms, ka /pers. A/ izmaksātā maternitātes pabalsta pārmaksā radusies atbildētāja vainas dēļ. 2012.gada 15.oktobrī un 2012.gada 15.novembrī atkārtoti atbildētājam tika nosūtīts lūgums steidzami paziņot VSAA par /pers. A/ darba ienākumiem 2011.gada augustā un septembrī. 2013.gada 10.aprīlī un 2013.gada 3.maijā atbildētājam tika nosūtīts pieprasījums veikt konstatētā maternitātes pabalsta pārmaksas atmaksu līdz 2013.gada 11.jūnijam.

Līdz prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā atbildētājs maternitātes pabalsta pārmaksas atmaksu nav veicis un atteicās to darīt. Minētais apstiprinās ar civillietas materiāliem (lietas lapas 7 - 23).

Atbildētāja atbildē prasītājam norādītais, ka tā rīcībā nav informācijas par /pers. A/ darbnespēju sakarā ar grūtniecību, nav ņemams vērā, jo 2011.gada 29.septembrī izsniegtajās darbnespējas lapās B Nr.56 un Nr.57 /pers. A/ slimības faktu ar savu parakstu un uzņēmuma zīmogu ir apliecinājis uzņēmuma direktors /pers. D/. Tiesa secina, ka atbildētājam nebija pamata apgalvot, ka tas nav zinājis par /pers. A/ darbnespēju sakarā ar grūtniecību un dzemdībām.

Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt kaitējumu, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības un nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus par prasību, nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, kā arī nav tiesā iesniedzis pierādījumus par to, ka būtu veikta naudas līdzekļu samaksa.

(4) Civilprocesa likuma 42.pantā noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

No atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi sakarā ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu.

Atbilstoši Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eiro zonā ar 2014.gada 1.janvāri un Euro ieviešanas kārtības likuma 6.panta otrās daļas un 7.panta pirmās daļas noteikumiem no Atbildētāja piedzenamās summas konvertējamas euro. Euro ieviešanas kārtības likuma 4.pantā noteikts, ka sākot ar euro ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē euro, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus. Atbilstoši minētajam Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā neatsaucami fiksētais pārejas kurss no lata uz euro ir1 EUR=0,702804.

Līdz ar to no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 84,18 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 3,70 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 92.-97.pantu, 189.-193.pantu, 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

pilnīgi apmierināt Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras, reģistrācijas numurs 90001669496, maza apmēra prasību pret /Nosaukums A/ IK, reģistrācijas numurs/numurs/, par naudas piedziņu.

Piedzīt no /Nosaukums A/ IK, reģistrācijas numurs /numurs/, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras, reģistrācijas numurs 90001669496, labā 561,19 *euro* (pieci simti sešdesmit viens *euro* un 19 centi), kuri iemaksājami Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžeta norēķinu kontā Valsts kase, BIC TRELLV22, VSAA, nodokļu maksātāja kontā reģistrācijas numurs 90001024113, kontā numurs LV61TREL5181453013000, maksājuma uzdevuma tekstā obligāti jānorāda budžeta izdevumu klasifikācijas kods 6221.

Piedzīt no /Nosaukums A/ IK, reģistrācijas numurs /numurs/, valsts labā valsts nodevu 84,18 *euro* (astoņdesmit četri *euro* un 18 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 3,70 *euro* (trīs *euro* un 70 centi).

Noteikt /Nosaukums A/ IK, reģistrācijas numurs /numurs/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 30 dienu laikā kasācijas kārtībā var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Ludzas rajona tiesā.

Tiesnesis J.Andersons